

عنوان مقاله:

بررسی میزان تاثیر معیارهای اقلیم، پوشش گیاهی، فرسایش بادی و خاک در ارزیابی پتانسیل بیابان زایی به استفاده از GIS (مطالعه موردی: منطقه مرادآباد سراوان)

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های علوم جغرافیایی، معماری و شهرسازی، دوره 2، شماره 14 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

عباس کفاش - دانش آموزخته کارشناسی ارشد بیابان زدایی، دانشگاه زابل و کارمند اداره کل منابع طبیعی. ایران

عین اله روحی مقدم - دانشیار و عضو هیات علمی دانشگاه زابل. ایران

اعظم افشاری - دانش آموزخته کارشناسی ارشد بیابان زدایی، دانشگاه زابل. ایران

فرهاد ذوالفقاری - عضو هیات علمی مجتمع آموزش عالی سراوان. ایران

خلاصه مقاله:

بیابان زایی، کاهش اکولوژیکی و بیولوژیکی زمین می باشد که ممکن است به صورت طبیعی یا غیر طبیعی اتفاق بیفتد. طبق تعریف عبارت است از کاهش استعداد اراضی در اثر یک یا ترکیبی از فرآیندها، از قبیل فرسایش بادی، فرسایش آبی، تخریب پوشش گیاهی، تخریب منابع آب، ماندابی شدن، شور شدن و قلیایی شدن خاک و . . . که توسط عوامل محیطی یا انسانی شدت می یابد. از این رو، تحقیقات در جهت مقابله با گسترش و پیشروی این پدیده امری مهم و ضروری است که باید مورد بررسی و ارزیابی قرار گیرد. هدف از این مطالعه ارزیابی پتانسیل بیابانزایی در منطقه مرادآباد سراوان با استفاده از مدل IMDPA است. در این روش، پس از بررسی وضعیت موجود منطقه چهار معیار اقلیم، پوشش گیاهی، فرسایش بادی و خاک که از موثرترین عوامل در بیابانی شدن منطقه است مورد ارزیابی قرار گرفت و با توجه به شرایط محلی برای هر معیار چندین شاخص در نظر گرفته شد. امتیازهای مربوط به شاخص های هر معیار با بهره گیری از مدل فوق (IMDPA) تعیین گردید و با استفاده از این روش به دلیل یکسان بودن منطقه از نظر زمینشناسی، رخساره های ژئومورفولوژی به عنوان واحد کاری برای ارزشدهی به معیارها و شاخصهای مورد نظر در نظر گرفته شد. برای ارزیابی وضعیت بیابانزایی منطقه مورد مطالعه در هر یک از واحدهای کاری پس از امتیازدهی به شاخصهای مورد مطالعه با استفاده از نرمافزار ILWIS3/3 برای هر شاخص یک لایه اطلاعاتی ساخته شد. با تلفیق لایه های اطلاعاتی شاخصهای مربوط به هر معیار، لایه های اطلاعاتی معیارها بدست آمد. درنهایت از تلفیق لایه های اطلاعاتی چهار معیار مورد بررسی در منطقه بر اساس مدل مورد مطالعه IMDPA نقشه شدت بیابانزایی منطقه بدست آمد. نتایج توزیع فراوانی کلاسهای شدت وضعیت فعلی بیابانزایی منطقه نشان داد که 21/7 درصد از مساحت کل منطقه در کلاس متوسط و 30/7 درصد از مساحت کل منطقه در کلاس شدید و 47/6 درصد منطقه جزء مناطق کوهستانی و مسکونی می باشد. معیار پوشش گیاهی با ارزش 2/91 بیشترین تاثیر و معیار خاک با ارزش 2/3 کمترین تاثیر را در بیابان زایی منطقه داشته است

کلمات کلیدی:

پتانسیل بیابانزایی، مدل IMDPA، معیار، منطقه مراد آباد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/764436>

